

Οι σημαντικές περιόδους της Εκκλησιαστικής ιστορίας

Ορθοδοξία / Θεολογία / Φιλοσοφία

Αθανάσιος Κορώνης, MSc στην Ορθόδοξη Θεολογία – Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

i. Από την ίδρυση της Εκκλησίας μέχρι τη λήξη της της Εικονομαχίας (727-843).

Σε αυτή τη περίοδο αναζητήθηκε από τη νεογέννητη Εκκλησία η ταυτότητα της και οι θεολογικές της βάσεις. Η εκκλησία αναζητώντας τις αρχές της διαμορφώνει παράλληλα και καθολική παράδοση στην διδασκαλία, στη οργάνωση και στη θεία λατρεία της. Σταδιακά με την δράση των αποστόλων απλώθηκε η Εκκλησία στον ελληνορωμαϊκό κόσμο. Αυτή την εποχή επιτεύχθηκε μια σχεδόν αρμονική εσωτερική και εξωτερική ανάπτυξη της Εκκλησίας διότι δημιουργήθηκαν οι κατάλληλες συνθήκες. Κομβικό γεγονός στην ιστορία της του Χριστού Εκκλησίας υπήρξε η απαγκίστρωση του Χριστιανισμού από τον Ιουδαϊσμό. Μετά το πνευματικό διαχωρισμό των δύο θεολογικών και λατρευτικών συστημάτων ο Χριστιανισμός ένοιωσε ελεύθερος να συνομιλήσει με τα άλλα φιλοσοφικά ρεύματα της εποχής του. Η κύρια συνομιλία του γινόταν με τον πλούτο της ελληνικής σοφίας η οποία όπως και ο παρεπόμενος της τρόπος ζωής δέσποζαν στον τότε

γνωστό κόσμο. Η ολοκλήρωση της νέας θρησκείας έγινε μέσα από τις πολλές παραμέτρους του.

Ο χριστιανισμός για να οικοδομήσει την οντολογία του και για να οργανώσει το ιδεολογικό του υπόβαθρο κατέφυγε στην ελληνική διάνοηση. Για το σκοπό αυτό προσέλαβε την ελληνική γλώσσα στην λειτουργία και στην θεολογική του έκφραση. Χρησιμοποίησε εκλεκτικά και αφομοίωσε ή προσάρμοσε στις ανάγκες του στοιχεία της ελληνικής φιλοσοφίας και του ελληνορωμαϊκού πολιτισμού.

Η ολοκλήρωση της ταυτότητας της Εκκλησίας έδωσε το στίγμα της στο πνευματικό γίνεσθαι του κόσμου και όρισε τη θέση της σε αυτόν. Με αυτή την προσωπικότητα οργανώθηκε ιεραποστολικά και καθόρισε την στάση της σε σχέση με την πολιτειακή εξουσία και τον πολιτισμό. Έχοντας πλέον ισχυρά και δοκιμασμένα νοητικά εφόδια διαμόρφωσε και διατύπωσε με σαφήνεια και ακρίβεια στις μεγάλες οικουμενικές συνόδους και στην Πατερική γραμματεία τα ύψιστα δόγματα της (τριαδικό, χριστολογικό και σωτηριολογικό). Ολοκλήρωσε την ταυτότητα της με την επιλεκτική χρήση ορισμών της ελληνικής φιλοσοφίας για να διατυπώσει τους όρους της πίστης της. Με την ανάπτυξη της μυστηριακής λατρείας με βάση το μυστήριο της θείας Ευχαριστίας και την επικουρία των άλλων μυστηρίων. Με την διαμόρφωση του συστήματος διοίκησης της Εκκλησίας (μητροπολιτικό και πατριαρχικό σύστημα), για την εύρυθμη λειτουργία του θεσμού. Η εκκλησιαστική παράδοση ήταν προς το τέλος της πρώτης περιόδου αυτεξούσια και αποτελούσε το ασφαλές κριτήριο για την αντιμετώπιση θεολογικών προβλημάτων τα οποία τυχόν προκύπταν.

Τα πολιτικά γεγονότα εκείνης της εποχής επηρέασαν και το βίο της Εκκλησίας

εισάγοντας την σε περιπέτειες κατά την δεύτερη περίοδο της. Τα ιστορικά γεγονότα ήταν η κατάλυση του δυτικού ρωμαϊκού κράτους από τα γερμανικά (βαρβαρικά) φύλα το 476, η αποτυχία επανασύνδεσης των δύο ρωμαϊκών κρατών (ανατολικό και δυτικό), και η εκπληκτικής ταχύτητας εξάπλωση των Αράβων κατά τον Ζ΄ αιώνα. Οι Άραβες στέρησαν μεγάλες περιοχές από το Βυζάντιο. Επαρχίες της Μ. Ασίας, της Συρίας και της Β. Αφρικής χάθηκαν για πάντα από την αυτοκρατορία. Αυτές οι πολιτικές και κοινωνικές συγκυρίες κλόνισαν τα θεμέλια της μιας, αγίας, καθολικής και αποστολικής Εκκλησίας, η οποία μέχρι τον Η΄ αιώνα είχε αναπτύξει δράση σε όλο τον ελληνορωμαϊκό χώρο. Κάτω από αυτές τις συνθήκες η χριστιανική Εκκλησία από τις αρχές του επόμενου αιώνα του Θ΄ εισέρχεται στη δεύτερη και πιο περιπετειώδη φάση (Φειδάς, 2002:19-21)

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

<https://bit.ly/3r0JbW6>